

Ugodi Harangszó

2009. OKTÓBER, MINDSZENT HAVA

Az Ugodi Római Katolikus Egyházközség értesítője

Beköszöntő

Krisztusban szeretett ugodi testvéreim!

A mi Urunk Jézus Krisztus apostolait (küldötteit) minden néphez küldte az Evangélium üzenetével, hogy a hitben felvett keresztség révén bárki élő kapcsolatba kerülhessen Övele.

Az Egyház feladata Krisztus örök üzenetének, Örömhírének továbbadása. XVI. Benedek pápa nemrég lezajlott csehországi apostoli útja legfontosabb céljaként éppen Krisztus örök érvényű tanításának felragyogtatását tartotta a hittől eltávolodott Csehország lakói számára.

Az Evangélium szava egyébként mindig elhangzik a szentmisén, kereszteléskor, házasságkötéskor, és az Egyház temetési szertartásában is. Jézus tanító szavai fénylő arany fonálként szövik át életünk tarka szöttejét. Krisztus egyháza azonban más utakat is keres azért, hogy hangját - amely az Isten Fia hangja - , mind többen meghallják. Például ezért szólít meg embereket egy egyházközségi kiadványban. Hogy sokan igaz lelki táplálékra találjanak, hogy a Jézushoz való szorosabb tartozás örömeire eljussanak, hogy saját egyházközségük életébe bepillantassanak és bekapcsolódjanak. Ezzel a szándékkal indítom útjára munkatársaimmal együtt egyházközségünk kiadványát, az UGODI HARANGSZÓT.

A harangok szava Istennel való találkozásra hívja az embereket. Kívánjuk, hogy a mi szavaink is sokakat segítsenek az élő Istennel való találkozásra.

Értesítőnként évente két alkalommal, a nagy egyházi ünnepek előtt tervezzük kiadni. Kiadványunk először az ugodi templom fennállásának 250. jubileumi évében jelenik meg. 250 évvel ezelőtt, 1759 októberében már készen állt templomunk Isten dicsőségére és a Krisztushívők szolgálatára, amely épület azóta az ugodi katolikusok lelki otthona. Templomunk Ugod legkiemelkedőbb műemléke és a község legfontosabb látnivalója, amelyet pályázati forrásból szeretnénk kívülről teljesen felújítani.

Jubileumi ünnepi szentmisénken fogunk Istennek hálát adni templomunkért és elődeinkért, akik e szentélyt számunkra, kései utódok számára is felépítették." Őseink hite a jövő reménye " - hirdeti a bölcs felirat érseki székvárosunk, Veszprém Gizella-kápolnájának oltárán. Ez a hit és a belőle fakadó Krisztusi erkölcs képes a jövőt megalapozni számunkra itt, Ugodon is.

Tiszteletteljes köszöntéssel: *Tornavölgyi Krisztián plébános*

Jeles események egyházközségünk életében

2009

Április 11-én, Húsvét vigíliáján Kiss Kornél felnőtt testvérünk a keresztség szentségében részesült, bér mátkozott és első szentáldozáshoz járult. Mindannyian örömmel fogadtuk be Őt a keresztyények közösségébe.

Április 28-án plébániánk látta vendégül tavaszi gyűlésére a pápai esperesi kerület papságát. A gyűlés ünnepi szentmisével kezdődött, melyet Dr. Márfi Gyula érsek atya vezetett. Főpásztorunk örömet fejezte ki, hogy az összes hittanos diák ott volt és találkozhatott velük. A szentmisét követően a plébánián Árus-Kovács Gábor nemesszalóki plébános úr tartotta meg előadását Boldog Gizella királynéről, majd a vendég atyák ebéden vettek részt.

Május 24-én, Urunk mennybemenetele ünnepén komoly előkészület után 12 gyermek fogadta szívébe a Szentségi Jézust. Maradjatok hűséges barátai az Úr Jézusnak!

Június elsején, Pünkösdhétfőn Dr. Mail József c. apát részesítette a bér mállás szentségében felkészült fiataljainkat. Legyenek mind a tizenkilencen valóban Szentlélektől eltöltött tanúságtevők.

Július 12-én főegyházmegyénk egyik frissen szentelt papja mutatott be szentmisét templomunkban. Medveczky Miklós atyát és a vele érkezett papnövendékeket kedves ismerősökként köszönthették az ugodi hívek. Miklós atya újmisési áldásban is részesített bennünket.

Szeptember 5-én csatkai zarándoklatra indultunk a plébániánkhöz tartozó egyházközségek híveivel. Lelki terheinktől megszabadulva vettünk részt a szentmisén a szabadtéri oltár körül. A Szűzanya kegyhelyén Égi Édesanyánknál letettük terheinket, és szívünkben örömmel, békességgel tértünk haza.

Az ugodi Pietáról készült rajz - újságunk első oldalán - Tamás Krisztián nyolcadik osztályos ifjú hívünk munkája.

Elsőáldozás 2009

„Jubilate Deo omnis terra” - „Ujjongjon az Istennek az egész világ”
(66. zsoltár) -
Konferencia - Vigília Mise és gálakoncert Veszprémben

A Veszprémi Érsekség Gizella-termében, 14 órakor kezdett konferencián *Horvát Viola, a VMKI igazgatója* köszöntötte a jelenlévőket, ezt követően *Dr. Márfi Gyula veszprémi érsek* nyitotta meg. Beszédében hangsúlyozva az egyházzenei értékek kutatásának és megőrzésének fontosságát, a múlt megismerése, a jövő megérdemlése reményében. Az egyházzenei konferencia, melynek levezető elnöke *Dr. M. Tóth Antal egyetemi tanár* a konferencia művészeti vezetője volt, a vallásos zene három alappillérevel, a gregoriánnal, a 17. század végétől Magyarorszá-

Joseph Haydn halálának 200. évfordulója és az „Ezeréves megyék” ünneppsorozat jegyében egyházzenei konferenciát és regionális egyházzenei gálakoncertet rendeztek szeptember 26-án, szombaton Veszprémben, a Veszprém Megyei Közművelődési Intézet és a Veszprémi Érsekség szervezésével. Ezen alkalmunk nyílt részt venni feleségemmel.

gon is terjedő úgynevezett komponált egyházzenevel és a vallásos népénekekkel foglalkozott. Szerinte „Az egyházzenei konferencia és az ünnepi hangverseny célja a gazdag múlt jobb megismerése a folytatható jövő biztosabb meghatározása érdekében”. Megerősítésként a II. Vatikáni Zsinat megállapítására is utalt: „Az Egyháznak is javára válik a múlt századok sok tapasztalata és a kultúra különféle formáiban rejlő gazdagság, így válik képessé minden nemzet (és nemzedék) arra, hogy a maga módján fejezze ki Krisztus üzenetét.”

A konferencia befejezéséként, *Zsilinszky Cecília organista-karnagy*, a „Hol vagy, István király? – István király alakja a liturgikus énektől a népénekig” című referátumot adta elő. A Szent Mihály Székesegyházban 19 órakor kezdődött a „Jubilate Deo omnis terra” Vigília Mise és regionális egyházzenei gálakoncert az ország több pontjáról érkezett kórusok bemutatkozásával.

Király Lajos

Gyermekek kéri szüleiktől

– Milyen magatartást várnátok el szüleitektől? – tették fel a kérdést egy vizsgálat során gyerekeknek. Íme a leggyakoribb válaszok:

1. Ne veszekedjenek gyermekeik előtt
2. Egyformán szeressék mindegyik gyermeküket
3. Sohase hazudjanak gyermekeiknek
4. Ne váljanak el
5. Baráti viszony legyen szülő és gyermeke között
6. Tudjanak együtt örülni gyermekeikkel
7. Ne szídják és büntessék gyermekeiket más gyerekek előtt
8. Vegyék észre gyermekeikben a jót is, ne csak a hibákat
9. Feleljenek mindig a kérdéseikre
10. Idegességüket ne éreztessék a gyermekeikkel.

(Wiener Kirchenzeitung)

Mindenkinek a maga keresztje

Egy középkori legenda beszámol arról, hogyan könyörült meg Isten egy emberen, aki sokat panaszkodott a nehéz keresztje miatt.

Elvezette őt egy nagy terembe, ahol az emberiség összes keresztje ki volt állítva, s így szólt hozzá: „Válassz ezek közül”. Talált egy egészen keskeny keresztet, de az nagyon hosszú volt. Aztán talált egy másik is, amelyik nagyon kicsi volt, de olyan nehéz, mintha ólomból készült volna. Végül kiválasztott egyet, felvette, s akkor érezte, hogy éppen azon a helyen, ahol felfekszik a vállára, egy hegyes túska van, mely belemélyed a húsába. Valahogy minden keresztben van valami kellemetlen! Miután valamennyit végignézte, még mindig nem talált magának valót. Egyszer csak felfedezett egyet, melyet eddig észre sem vett, annyira el volt dugva a szeme elől. Ez a kereszt nem volt sem nagyon nehéz, sem nagyon könnyű, éppen olyan kézrevaló, mintha csak neki készítették volna. Ezt választotta magának. S mikor közelebről megvizsgálta kiderült, hogy ez az a kereszt, amit ő eddig hordozott.

Íme a papi hivatásokért

Istenem, adj nekünk papokat,
 hogy megszakítás nélkül bemutassák a szent Áldozatot,
 hogy a kisgyermeket elvezessék Hozzád,
 hogy a keresztény népet a hitben megvilágosítsák,
 hogy az Evangéliumot hirdessék
 azoknak, akik nem ismerik
 hogy a bűnbánó bűnösöknek
 bocsánatodat ajándékozzák,
 hogy a haldoklókat támogassák és a
 szenvedőket vigasztalják,
 hogy minden embert emlékeztessenek
 arra, hogy egymásnak testvérei,
 hogy otthonukat, hegyeinket és mezőinket megáldják,
 és hogy általuk terjedjen a Te országod.
 Istenem, adj nekünk papokat!
 Istenem, adj nekünk szent papokat! Ámen

Mentsd meg gyermekeinket!

Uram, mentsd meg gyermekeinket,
 Mentsd meg értelmüket,
 hogy romlottságunk ne rontsa meg őket.
 Mentsd meg életüket, hogy a fegyverek,
 melyeket mások ellen kovácsolunk,
 ne őket pusztíthassák,
 hogy jobbak lehessenek szüleiknél,
 hogy építhessék önnön világukat,
 a szépség, tisztesség, összhang, jóakarát
 és méltányosság világát.
 Melyet a béke és a szeretet kormányoz
 Mindörökké. Ámen.

(Szent-Györgyi Albert)

Misemondatás értelme és lehetősége:

A szentmise Jézus Krisztus keresztáldozatának a megjelenítése azon a módon, ahogy Ő az utolsó vacsorán elrendelte, és cselekednünk parancsolta. Tehát a szentmise az egyetlen végtelen értékű megváltó áldozatot jeleníti meg. Amikor valaki „szentmisét mond”, akkor a maga és a miséző pap együttes felajánlást végez a Mennyei Atya felé, kérve Őt, hogy egyszülött Fia érdeméből teljesítse a mi kéréseinket is. Szentmisét nemcsak elhunytjaink lelki üdvéért ajánlhatunk fel, hanem nagyon sok más szándékra is. Például gyermekeink boldogságáért, jó házasságért, kéréseink teljesítéséért, hálánk és köszönetünk kifejezéséért, betegség, üldöztetés és megannyi emberi nehézségünk közepette, stb. – Élünk ezzel a lehetőséggel...! – Ezzel kapcsolatban külön fel szeretnénk hívni a figyelmet a családok ünnepeire. A család élő és meghalt tagjainak vannak védőszentjei, akiket szeretteinkkel együtt a névnapok alkalmából ünneplünk. Kössük ezt össze közös szentgyónással, és szentáldozással! Ugyanígy a család nagy eseményeit, változásait és jubileumait mindig a Jóistennel együtt ünnepljük...!

JÓ
 K
 S
 S
 S

A válaszos zsoltár mint a szentmise szerves része

A kedves hívek egy ideje tapasztalják, hogy a szentmiséken az olvasmány és a szentlecke között úgy nevezett válaszos zsoltárt (graduale) éneklünk.

Ez az ige liturgiájának szerves része, bár vannak helyek, ahol sajnos csak népénekekkel helyettesítik. A válaszos zsoltárban a hívő nép arra válaszol, amit előzőleg az olvasmányban hallott. A felolvasó vagy az énekes megadja a zsoltár választát, ezzel emelve ki még egyszer az olvasmány mondanivalóját.

A zsoltározás már a zsidó liturgiában meghonosodott, majd a 4. században már a keresztény egyház szertartásainak is szerves része lett. Idővel a római liturgia olyan gazdagon formálta meg a zsoltárok előadását, hogy azt csak a kántor és

a kórus tudta előadni és csak egy versre zsugorodott össze. Mivel a cél a közösség bevonása volt, ezért idővel visszatértek a hagyományos zsoltározáshoz.

A szentmisében manapság 9 zsoltártónust, (dallamot) használunk, melyek változatossá teszik azok előadását. Minden zsoltárnál megtalálható, hogy mely tónusban a legalkalmasabb előadni. Ezek azonban nem előírások, inkább csak javaslatok, így a kántor és az előénekes alkalmazhat tetszőleges dallamformátumot. A kántor vagy az előénekes először elénekli a responzumos részt (választ), majd a nép erre válaszol, ezután a kántor folytatja a zsoltárt egy verssel, melynek a végén szintén a responzum következik a nép bevonásával.

A graduale elnevezés onnan ered, hogy a régebbi időkben a kántor bár felmehetett az ambóra, de annak nem a legmagasabb, kizárólag az evangélium felolvasására fenntartott lépcsőre, hanem egy közbenső lépcsőfokra a gradusra. Magával az elnevezéssel a 9. század óta találkozunk.

Az ambó kifejezés görög szóból származik, melynek jelentése: felmenni. Egy olyan emelvényt jelöl, ahová néhány lépcsőfok vezet fel.

Tőreki Miklós

Különítélet – Baumgartner Norbert szerzetes festménye templomunkban 1772

A templombelső az 1940-50-es években

Szentháromság ábrázolás a templom szentélyében 1957

Tudod – e ?**Fiatalok totója**

Karikázd be a helyes válaszokat!

1. A polgári év január elsejével kezdődik. Mikor kezdődik az egyházi év?
A) vízkeresztkor (január 6.) B) advent első vasárnapján C) húsvétkor
 2. Karácsony előtt négy héten át egy-egy gyertyát gyújtunk meg. Hogyan nevezzük ezt az időszakot?
A) december B) tél C) advent
 3. Az év utolsó napját Szilveszter napjának nevezzük. Honnan kapta a nevét?
A) egy borfajtáról B) egy pápáról C) egy szent hegyről
 4. Mikor ünneplik a keresztények az „Egyház születésnapját” ?
A) Krisztus mennybemenetelekor B) Pünkösdkor C) Húsvétkor
 5. Mit értünk Keresztút alatt?
A) Krisztus utolsó útja a kereszttel B) egy jeruzsálemi utca
C) egy út a Golgota hegyére
 6. Melyik római császár alatt volt a legádázabb a keresztényüldözés?
A) Hadrianus B) Vespasianus C) Néró
 7. Melyik római császár adta ki Kr. u. 313-ban a híres Milánói Rendeletet?
A) Claudius B) Nagy Konstantin C) Néró
 8. Róma közelében több földalatti temetkezőhely is van, ahol az első keresztények titokban találkoztak és az Eucharisziát ünnepelték. Mi a hely neve?
A) katapult B) katakomba C) katafalk
 9. A bencés szerzetesrend jelmondata: ORA ET LABORA. Mit jelent?
A) Imádkozzál és dolgozzál! B) Egyél és igyál ! C) Ültess és építs!
 10. Melyik apostol volt az első pápa?
A) Szent Jakab B) Szent Péter C) Szent János
 11. Mit jelent a „remete” szó?
A) kivándorló B) magányos szerzetes C) egyházi hivatalnok
 12. Hol áll a katolikus pap a templomban, amikor az átváltoztatás szavait kimondja?
A) az oltár mögött B) a szószéken C) a hívek között
 13. Mit jelent a keresztben olvasható írás: INRI ?
A) Názáreti Jézus a Zsidók Királya B) a kereszt neve héberül C) beteljesedett
- + 1. A felsorolt parancsolatok közül az egyik nem tartozik a Tízparancsolat közé. Melyik?
A) Isten nevét hiába ne vedd! B) Óvd a természetet! C) Az Úr napját szenteld meg !

A kitöltött totót a 18 év alatti fiatalok, gyermekek 2009. november 30 – ig küldhetik be a plébániára. A helyes megoldást adók közül hárman értékes könyvjutalomban részesülnek. A nyertesek kisorsolása és a nyeremények átadása Advent 2. vasárnapján a délután 17 órai lelkigyakorlatos szentmisén lesz.

Várjuk megfajtéseiteket!

Meghívó

*Tisztelettel és szeretettel hívom és várom községünk lakóit az
ugodi plébániatemplom fennállásának 250. évfordulóján
tartandó ünnepélyes jubileumi szentmisére,*

2009. október 18-án 16 órára

az ugodi templomba.

A szentmisét bemutatja és szentbeszédet mond:

Dr. Varga István

c. apát, a veszprémi Érseki Hittudományi Főiskola és Papnevelő Intézet rektora.

*A szertartáson közreműködnek szolgálatukkal a veszprémi Boldog Gizella
Papnevelő Intézet papnövendékei, énekükkel pedig a városlődi Szent Mihály
Egyházi Kórus és az Ugodi Hangok énekkar tagjai.*

A közös együttünneplés reményében:

Tornavölgyi Krisztián

plébános

UGODI HARANGSZÓ

Az Ugodi Római Katolikus Egyházközség értesítője

Felelős kiadó: Tornavölgyi Krisztián plébános

Szerkesztő: Havasi Károlyné

Megjelenik: évente két alkalommal

Tipográfia: Tóth Géza

Szerkesztőség: R. K. Plébánia, Petőfi S. u. 75. Ugod 8564